Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Ottende Afdeling)

23. maj 2019*

»Konkurrence – karteller – markedet for genvinding af blysyrebatterier til biler – afgørelse, hvorved der fastslås en overtrædelse af artikel 101 TEUF – samordning af købspriser – bøder – punkt 26 i samarbejdsmeddelelsen af 2006 – punkt 37 i retningslinjerne for beregning af bøder – fuld prøvelsesret«

I sag T-222/17,

Recylex SA, Paris (Frankrig),

Fonderie et Manufacture de Métaux SA, Bruxelles (Belgien),

Harz-Metall GmbH, Goslar (Tyskland),

ved advokaterne M. Wellinger, S. Reinart og K. Bongs,

sagsøgere,

mod

Europa-Kommissionen ved I. Rogalski, J. Szczodrowski og F. van Schaik, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående et søgsmål i henhold til artikel 263 TEUF med påstand om nedsættelse af den bøde, som sagsøgerne blev pålagt i Kommissionens afgørelse C(2017) 900 final af 8. februar 2017 om en procedure i henhold til artikel 101 TEUF (sag AT.40018 – genvinding af bilbatterier),

har

RETTEN (Ottende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A.M. Collins (refererende dommer), og dommerne M. Kancheva og R. Barents,

justitssekretær: fuldmægtig N. Schall,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 15. november 2018,

afsagt følgende

* Processprog: engelsk.

Dom [1]

Tvistens baggrund

1 Recylex SA, Fonderie et Manufacture de Métaux SA og Harz-Metall GmbH (herefter samlet »sagsøgerne« eller »Recylex«) er selskaber, der er etableret i henholdsvis Frankrig, Belgien og Tyskland, og som beskæftiger sig med fremstilling af genvundet bly og andre materialer (polypropylen, zink og specialmetaller).

2 Ved afgørelse C(2017) 900 final af 8. februar 2017 om en procedure i henhold til artikel 101 TEUF (sag AT.40018 – genvinding af bilbatterier) (herefter »den anfægtede afgørelse«) fastslog Europa-Kommissionen, at der forelå en overtrædelse af artikel 101 TEUF i sektoren for køb af brugte blysyrebatterier til biler til fremstilling af genvundet bly. Denne overtrædelse, som fire virksomheder eller koncerner havde deltaget i, nemlig for det første Campine NV og Campine Recycling NV (herefter samlet »Campine«), for det andet Eco-Bat Technologies Ltd, Berzelius Metall GmbH og Société de traitement chimique des métaux SAS (herefter samlet »Eco-Bat«), for det tredje Johnson Controls, Inc., Johnson Controls Tolling GmbH & Co. KG og Johnson Controls Recycling GmbH (herefter samlet »JCI«) og for det fjerde Recylex, blev begået i perioden den 23. september 2009 til den 26. september 2012 (første og anden betragtning til og artikel 1, stk. 1, i den anfægtede afgørelse).

3 Ifølge Kommissionen havde den omhandlede overtrædelse, som udgør en samlet og vedvarende overtrædelse, form af aftaler eller samordnet praksis på territoriet i Belgien, Tyskland, Frankrig og Nederlandene. Den bestod for de fire virksomheder eller koncerner, der er omhandlet i præmis 2 ovenfor, i at samordne deres adfærd vedrørende købsprisen for brugte blysyrebatterier til biler til fremstilling af genvundet bly (første og anden betragtning til og artikel 1, stk. 1, i den anfægtede afgørelse).

Den administrative procedure forud for den anfægtede afgørelse

4 Den administrative procedure blev indledt efter en anmodning om bødefritagelse som omhandlet i Kommissionens meddelelse om bødefritagelse eller bødenedsættelse i kartelsager (EUT 2006, C 298, s. 17, herefter »Samarbejdsmeddelelsen af 2006«), der blev indgivet den 22. juni 2012 af JCI. Den 13. september 2012 indrømmede Kommissionen denne virksomhed en betinget bødefritagelse i henhold til meddelelsens punkt 18 (29. betragtning til den anfægtede afgørelse).

[*udelades*]

6 Eco-Bat fremsatte den 27. september 2012, og Recylex fremsatte den 23. oktober 2012 en anmodning om bødefritagelse eller anmodning om bødenedsættelse i henhold til samarbejdsmeddelelsen af 2006. Den 4. december 2012 fremsatte Campine en anmodning om bødenedsættelse i henhold til samme meddelelse (31. betragtning til den anfægtede afgørelse).

[*udelades*]

10 Ved skrivelse af 24. juni 2015 underrettede Kommissionen Eco-Bat og Recylex om sin foreløbige konklusion om, at de beviser, som disse sidstnævnte havde fremlagt for Kommissionen, udgjorde en betydelig merværdi som omhandlet i punkt 24 og 25 i samarbejdsmeddelelsen af 2006, og følgelig om sin hensigt til at nedsætte den bøde, der var blevet pålagt dem. Ved skrivelse af samme dato

1 – Der gengives kun de præmisser i denne dom, som Retten finder det relevant at offentliggøre.

underrettede Kommissionen ligeledes Campine om sin foreløbige konklusion om, at sidstnævnte ikke opfyldte betingelserne for at blive indrømmet en bødenedsættelse i henhold samarbejdsmeddelelsen af 2006 (33. betragtning til den anfægtede afgørelse).

[*udelades*]

13 Den 8. februar 2017 vedtog Kommissionen den anfægtede afgørelse, hvori den bl.a. foreholdt Recylex at have deltaget i den overtrædelse, der er nævnt i præmis 3 ovenfor, fra den 23. september 2009 til den 26. september 2012 og pålagde selskaberne en bøde på 26 739 000 EUR in solidum.

Retlige bemærkninger

[*udelades*]

Det fjerde anbringende om en fejl ved anvendelsen af punkt 26 i samarbejdsmeddelelsen af 2006 vedrørende Eco-Bats samarbejde

136 Med det fjerde anbringende har Recylex gjort gældende, at Eco-Bat ikke opfyldte sin samarbejdsforpligtelse som omhandlet i punkt 12, litra a) og c), i samarbejdsmeddelelsen af 2006, således som krævet i henhold til meddelelsens punkt 24. Ifølge Recylex kunne Eco-Bat, henset til, at de kumulative betingelser i meddelelsen punkt 12, litra a)-c), skal være opfyldt for at være berettiget til en nedsættelse af bøden, ikke blive indrømmet en bødenedsættelse. Det burde således konkluderes, at Recylex ikke var den anden virksomhed, der fremlagde beviser med en betydelig merværdi, men var den første, der fremlagde sådanne beviser. Følgelig begik Kommissionen en fejl ved anvendelsen af punkt 26, første afsnit, i samarbejdsmeddelelsen af 2006 ved at indrømme selskaberne en nedsættelse inden for intervallet 20-30% i stedet for inden for intervallet 30-50%.

137 Recylex har hævdet, at Eco-Bat ikke opfyldte sin samarbejdsforpligtelse i flere henseender. For det første fremlagde Eco-Bat, inden Recylex' ansøgning om straflempelse, nogle ufuldstændige og vildledende oplysninger vedrørende de områder, der var berørt af overtrædelsen. Eco-Bat hævdede nemlig, at overtrædelsen begrænsede sig til Tyskland, Nederlandene og lejlighedsvis Belgien. Eco-Bat havde ligeledes besvaret Kommissionens spørgsmål vedrørende overtrædelsen i Frankrig i generelle vendinger. For det andet angav Eco-Bat ikke det fulde omgang af deltagelsen fra sine repræsentanters side i overtrædelsen, hvilket viser, at virksomheden ikke havde foretaget grundige undersøgelser med henblik på at give Kommissionen en fuldstændig beskrivelse af sin deltagelse. For det tredje gav Eco-Bat vildledende oplysninger vedrørende den rolle, som en af virksomhedens repræsentanter havde. Mere generelt vidner Eco-Bats besvarelser af Kommissionens anmodninger om oplysninger ikke om et egentligt samarbejde.

138 Følgelig er Recylex på baggrund af udelukkelsen af Eco-Bat af den opfattelse, at førstnævnte havde ret til den maksimale nedsættelse på 50% i det første interval i punkt 26, første afsnit, i samarbejdsmeddelelsen af 2006 Hvad angår den betydelige merværdi af de beviser, Recylex fremlagde, har virksomheden i det væsentlige støttet sig på de samme argumenter som dem, den fremførte til støtte for det første og det andet anbringende.

139 Recylex bekræftede i retsmødet, at den med dette anbringende ikke tilsigtede, at Eco-Bat skulle fortabe den nedsættelse på 50%, som den var blevet indrømmet.

140 Kommissionen har gjort gældende, at parterne er enige om, at Eco-Bat den 27. september 2012 havde været den første virksomhed, som fremlagde beviser, der havde betydelig merværdi. Recylex var den 23. oktober 2012 den anden virksomhed, som fremlagde sådanne beviser. Henset til den kronologiske rækkefølge af indgivelsen af beviser med en betydelig merværdi kan Recylex under alle

omstændigheder ikke kvalificeres som den første virksomhed, der fremlagde beviser med en betydelig merværdi, selv såfremt Eco-Bat var udelukket fra nogen som helst nedsættelse som følge af en overtrædelse af samarbejdsforpligtelsen i henhold til punkt 12 i samarbejdsmeddelelsen af 2006. Følgelig er Recylex' klagepunkter vedrørende Eco-Bats overtrædelse af samarbejdsforpligtelsen og det af førstnævnte hævdede vedrørende den betydelige merværdi af de beviser, som Recylex fremlagde, uden genstand.

141 Det første spørgsmål, der opstår, er, om i det tilfælde, hvor to virksomheder har fremlagt beviser med en betydelig merværdi, den virksomhed, der var den anden, der fremlagde beviser, kan erstatte den virksomhed, der først fremlagde beviser, såfremt denne virksomheds samarbejde viser sig ikke at være i overensstemmelse med kravene i punkt 12 i samarbejdsmeddelelsen af 2006.

142 Indledningsvis bemærkes, at Kommissionen med vedtagelsen af samarbejdsmeddelelsen af 2006 skabte berettigede forventninger, hvilket den også erkendte i meddelelens punkt 38. På grund af den berettigede forventning, som meddelelsen kan give virksomheder, der ønsker at samarbejde med Kommissionen, grund til at nære, påhviler det denne at efterleve meddelelsen (jf. dom af 29.2.2016, Schenker mod Kommissionen, T-265/12, EU:T:2016:111, præmis 361 og den deri nævnte retspraksis).

143 Dernæst skal det bemærkes, at eftersom samarbejdsproceduren udgør en undtagelse fra reglen om, at en virksomhed skal pålægges en sanktion for overtrædelse af konkurrenceretten, må disse undtagelsesbestemmelser undergives en streng fortolkning (jf. i denne retning og analogt dom af 27.2.2014, LG Display og LG Display Taiwan mod Kommissionen, T-128/11, EU:T:2014:88, præmis 167).

144 Bestemmelserne i punkt 26 i samarbejdsmeddelelsen af 2006 fastsætter følgende:

»Kommissionen afgør i de endelige beslutninger, der vedtages ved afslutningen af den administrative procedure, hvor stor en bødenedsættelse en virksomhed vil få i forhold til den bøde, den ellers ville blive pålagt. For:

– første virksomhed, der fremlægger betydelig merværdi: en nedsættelse på 30-50%

– anden virksomhed, der fremlægger betydelig merværdi: en nedsættelse på 20-30%

– efterfølgende virksomheder, der fremlægger betydelig merværdi: en nedsættelse på indtil 20%.«

145 Punkt 24 i samarbejdsmeddelelsen af 2006 bestemmer, at en virksomhed for at være berettiget til en nedsættelse skal opfylde de kumulative betingelser, der er fastsat i meddelelsens punkt 12, litra a)-c). Punkt 12 redegør for kravene vedrørende samarbejdsforpligtelsen. Den bestemmer i det væsentlige, at virksomheden for det første skal samarbejde oprigtigt, fuldt ud, permanent og effektivt under hele den administrative procedure, hvilket kræver, at ansøgeren forelægger præcis, ikke misledende og komplet information. For det andet skal den bringe sin deltagelse i det påståede kartel til ophør, og for det tredje må den ikke have ødelagt, forfalsket eller skjult beviser vedrørende det påståede kartel. Sagsøgerne har i det foreliggende tilfælde ikke bestridt, at Eco-Bat opfyldte den anden betingelse.

146 Punkt 30, sidste afsnit, i samarbejdsmeddelelsen af 2006 bestemmer, at hvis Kommissionen finder, at virksomheden ikke har opfyldt de betingelser, der er anført i punkt 12, vil virksomheden ikke blive omfattet af en favorabel behandling efter denne meddelelse. Som parterne i øvrigt er enige om, udgør kravet om samarbejde som omhandlet i den omhandlede meddelelses punkt 12 derfor et afgørende kriterium ved afgørelsen af, om en virksomhed har ret til en fuldstændig eller delvis fritagelse eller en nedsættelse af bødens størrelse. Såfremt virksomheden ikke har opfyldt sin samarbejdsforpligtelse, kan den ikke blive indrømmet straflempelse.

147 Det skal derimod konstateres, at det ikke fremgår af samarbejdsmeddelelsen af 2006, at en overtrædelse af samarbejdsforpligtelsen påvirker den rækkefølge, i hvilken ansøgningerne om straflempelse modtages.

148 Det skal ligeledes konstateres, at det i henhold til fast retspraksis følger af selve logikken i samarbejdsmeddelelsen af 2002 og af samarbejdsmeddelelsen af 2006, at den virkning, som ønskes opnået med denne meddelelse, er at skabe usikkerhed i kartellet og at tilskynde til en angivelse til Kommissionen. Denne usikkerhed skyldes netop den omstændighed, at karteldeltagerne ved, at kun en blandt dem kan få indrømmet en bødefritagelse ved at angive de andre deltagere i overtrædelsen, hvorved disse løber en risiko for at få pålagt strengere bøder. Inden for rammerne af denne ordning og ifølge den samme logik skal de virksomheder, der er hurtigst til at samarbejde, indrømmes en større nedsættelse af de bøder, som de ellers ville blive pålagt, end den nedsættelse, som indrømmes de virksomheder, der samarbejder på et senere tidspunkt (jf. dom af 16.9.2013, Wabco Europe m.fl. mod Kommissionen, T-380/10, EU:T:2013:449, præmis 147 og den deri nævnte retspraksis, og af 16.9.2013, Repsol Lubricantes y Especialidades m.fl. mod Kommissionen, T-496/07, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:464, præmis 334 og den deri nævnte retspraksis).

149 Den kronologiske orden og den hastighed, hvormed kartelmedlemmer samarbejder, udgør således grundelementer i den ordning, der er indført ved samarbejdsmeddelelsen af 2006 (dom af 5.10.2011, Transcatab mod Kommissionen, T-39/06, EU:T:2011:562, præmis 380; jf. ligeledes dom af 16.9.2013, Wabco Europe m.fl. mod Kommissionen, T-380/10, EU:T:2013:449, præmis 148 og den deri nævnte retspraksis).

150 Det følger heraf, at hverken ordlyden af samarbejdsmeddelelsen af 2006 eller dens logik understøtter en fortolkning, hvorefter, at i det tilfælde, hvor to virksomheder har fremlagt beviser, der udgør en betydelig merværdi, kan den virksomhed, der var den anden, der fremlagde beviser, erstatte den første virksomhed, såfremt sidstnævntes samarbejde viser sig ikke at have været i overensstemmelse med kravene i punkt 12 i samarbejdsmeddelelsen af 2006.

151 Den modsatte konklusion ville kunne føre til en hypotetisk situation, hvor to virksomheder indrømmes nedsættelser, der er omhandlet i hvert enkelt af leddene i punkt 26 i samarbejdsmeddelelsen af 2006. Dette ville indebære en svækkelse af incitamentet for hver virksomhed, der har deltaget i et konkurrencebegrænsende kartel, til at samarbejde med Kommissionen så hurtigt som muligt uden imidlertid at forøge incitamentet til at samarbejde med Kommissionen fuldt ud, eftersom incitamentet til et oprigtigt samarbejde allerede er fuldt ud sikret ved Kommissionens trussel om anvendelse af punkt 24 og 30 i samarbejdsmeddelelsen af 2006.

152 Endelig bemærkes ligeledes, at Recylex hverken i sine skriftlige indlæg eller i sit svar på det spørgsmål, der blev stillet som led i foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse i henhold til procesreglementets artikel 89, har fremført argumenter, der kan rejse tvivl om denne konklusion.

153 Følgelig skal det konstateres, at Kommissionen ikke begik en fejl ved ikke at indrømme Recylex en nedsættelse i intervallet 30-50% i henhold til punkt 26, første led, i samarbejdsmeddelelsen af 2006. Selv om Eco-Bat havde tilsidesat sin forpligtelse til at samarbejde fuldt ud med Kommissionen, forholder det sig ikke desto mindre således, at Recylex var den anden virksomhed, der fremlagde beviser med en betydelig merværdi.

154 Det følger heraf, at de resterende argumenter er irrelevante, og at det fjerde anbringende skal forkastes som ugrundet.

[*udelades*]

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Ottende Afdeling):

1) Europa-Kommissionen frifindes.

2) Recylex SA, Fonderie et Manufacture de Métaux SA og Harz-Metall GmbH betaler sagsomkostningerne.

Collins Kancheva Barents

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 23. maj 2019.

Underskrifter